

ΥΟ7 – Παράλληλα Συστήματα 2011-12

26/3/2012

Προγραμματισμός συστημάτων
κοινόχρηστης μνήμης (I)

Β. Δημακόπουλος

Από τα εισαγωγικά...

- ❖ ... για να εκμεταλλευτούμε πολλαπλούς επεξεργαστές, έχουμε δύο βασικές τεχνικές:
 - **Πολλαπλές διεργασίες**
 - ✧ Η διεργασία μας «γεννά» κι άλλες διεργασίες και κάθε μία εκτελείται στον δικό της επεξεργαστή (π.χ. `fork()`)
 - **Πολλαπλά νήματα σε μία διεργασία**
 - ✧ Το αρχικό νήμα εκτέλεσης «γεννά» κι άλλα νήματα και κάθε ένα εκτελείται στον δικό του επεξεργαστή
- ❖ Υπάρχουν διαφορές σε ταχύτητα δημιουργίας, απαιτήσεις σε πόρους (π.χ. μνήμη) κλπ αλλά η πιο σημαντική διαφορά είναι ότι:
 - Ανάμεσα στις πολλαπλές διεργασίες *ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ* καμία κοινή μεταβλητή. Πρέπει να δημιουργηθούν «με το χέρι», ενώ μεταξύ των πολλαπλών νημάτων όλες οι `global` μεταβλητές είναι κοινές είτε το θέλουμε είτε όχι.
- ❖ Κάθε οντότητα εκτέλεσης (νήμα ή διεργασία) θα εκτελείται σε έναν επεξεργαστή, όπου «επεξεργαστής» είναι ότι το λειτουργικό σύστημα θεωρεί επεξεργαστή (επεξεργαστή, πυρήνα, `hardware thread`).

❖ Τι χρειάζεται κανείς για να προγραμματίσει σε αυτό το μοντέλο:

- Οντότητες εκτέλεσης (νήματα, διεργασίες)
 - ✧ Δημιουργία, διαχείριση
- Κοινές μεταβλητές μεταξύ των οντοτήτων
 - ✧ Ορισμός μεταβλητών (τι είναι κοινό και πως ορίζεται)
 - ✧ Τις διαβάζουν και τις τροποποιούν όλες οι διεργασίες
- Αμοιβαίος αποκλεισμός
 - ✧ Π.χ. κλειδαριές
- Συγχρονισμός
 - ✧ Π.χ. κλήσεις φραγής (barrier calls)

Γιατί αμοιβαίος αποκλεισμός;

Αρχικά η κοινή μεταβλητή A είναι 0

Νήμα T1	Νήμα T2
$A = A+1;$	$A = A-1;$

❖ Λεπτομέρεια εκτέλεσης της εντολής $A = A \pm 1$ σε έναν επεξεργαστή:

- α. Ο επεξεργαστής μεταφέρει από τη μνήμη την τιμή της A
- β. Αυξάνει/μειώνει κατά 1
- γ. Αποθηκεύει στην μνήμη την νέα τιμή.

Χρονική στιγμή	Τι κάνει ο επεξεργαστής 1	Τι κάνει ο επεξεργαστής 2
t	α	-
$t+1$	β	α
$t+2$	γ	β
$t+3$	-	γ
$A = -1$		

Χρονική στιγμή	Τι κάνει ο επεξεργαστής 1	Τι κάνει ο επεξεργαστής 2
t	-	α
$t+1$	α	β
$t+2$	β	γ
$t+3$	γ	
$A = 1$		

Χρονική στιγμή	Εντολή που εκτελεί ο επεξεργαστής 1	Εντολή που εκτελεί ο επεξεργαστής 2
t	-	α
$t+1$	-	β
$t+2$	-	γ
$t+3$	α	
$t+4$	β	
$t+5$	γ	
$A = 0$		

Δημιουργία οντοτήτων εκτέλεσης – fork() για διεργασίες

...

(α) `x = fork();`

(β) `if (x == 0)` `/* παιδί */`

(γ) κώδικας A;

(δ) `else` `/* γονέας */`

(ε) κώδικας B;

(η) κώδικας Γ;

...

```
int x = 2;

main()
{
    int y = 0;

    y = 1;
    if (fork())
        x = x+y;
    else
        x = x-y;
    printf("%d\n", x);
}
```

Τι θα τυπωθεί;

```
main()
{
    fork();
    fork();
    fork();
}

Πόσες θα φτιαχτούν;
```


❖ Αντιγράφονται τα πάντα:

- Καθολικές μεταβλητές
- Σωρός (ότι έχει γίνει malloc())
- Ο κώδικας της διεργασίας (ίσως να μη χρειαστεί αυτή η αντιγραφή)
- Στοίβα (στην κατάσταση που βρίσκεται εκείνη τη στιγμή)
- Καταχωρητές (p.x. program counter)
 - ❖ Άρα, η διεργασία παιδί εκτελεί αμέσως μετά το fork()
 - ❖ Άρα, τίποτε κοινό οι διεργασίες μεταξύ τους

❖ Ιδιαίτερα χρονοβόρο

- Με τεχνικές όπως το copy-on-write μπορεί το ΛΣ να μην αντιγράψει τα πάντα (π.χ. τις καθολικές μεταβλητές) παρά μόνο όταν χρειαστεί (δηλαδή πότε??), γλιτώνοντας κάποιον χρόνο

Δημιουργία οντοτήτων εκτέλεσης – νήματα (posix)

❖ Διαφορετική λογική στα νήματα

- Δεν δημιουργείται αντίγραφο από τίποτε
- Δεν ξεκινάει η εκτέλεση του νήματος από το σημείο δημιουργίας του
- Το νήμα θα εκτελέσει μια συνάρτηση που θα του δοθεί και θα τερματίσει

```
capitalize(char *strings[100])
{
    pthread_create(&thrid, NULL, capfunc, (void*) string[5]);
    ...
}

void *capfunc(void *str)
{
    ...
}
```

Πάντα

```
#include <pthread.h>
```

Μετάφραση:

```
gcc <file.c> -D_REENTRANT -lpthread
```


Δημιουργία νημάτων

pthread_create(&thrid, attributes, function_to_call, function_parameter);

- ❖ Η συνάρτηση του νήματος παίρνει πάντα μόνο ένα όρισμα
- ❖ Το νήμα «ζει» μέχρι να τελειώσει (επιστρέψει) η συνάρτηση.
 - Φυσικά η συνάρτηση αυτή μπορεί να καλεί κι άλλες συναρτήσεις
 - Μόλις επιστρέψει το νήμα καταστρέφεται
- ❖ Ο γονέας (αρχικό νήμα), αφού δημιουργήσει το νήμα *συνεχίζει κανονικά την εκτέλεσή του*

```
capitalize(char *strings[100])
```

```
{  
    for (i = 0; i < 100; i++)  
        pthread_create(&thrid, NULL, capfunc, (void*) string[i]);  
    ...  
}
```

```
main()
```

```
{  
    pthread_create(&thrid, NULL, func, NULL);  
    _create(&thrid, NULL, func, NULL);  
    _create(&thrid, NULL, func, NULL);  
}
```

Πόσα θα φτιαχτούν;

Πώς μπορώ να περάσω > 1 παραμέτρους;

```
struct manyparams { int x; int y; double z; };

main()
{
    struct manyparams myargs;
    ...                               /* Pass a pointer to the structure */
    pthread_create(&thrid, NULL, threadfunc, (void*) &myargs);
    ...
}

void *threadfunc(void *ptr)
{
    struct manyparams *s = ptr;      /* Cast the pointer */
    ...
    s->x += s->y;
    ...
}
```


Τερματισμός νήματος

❖ Δύο τρόποι:

- είτε επιστρέφει από τη συνάρτηση που του δόθηκε να εκτελέσει
- είτε καλεί την **pthread_exit(&returnvalue)** και τερματίζει αμέσως.

❖ Τιμή επιστροφής:

- είτε αυτό που γίνεται return από τη συνάρτηση του νήματος είτε το όρισμα της pthread_exit().
- και στις δύο περιπτώσεις, είναι δείκτης στην τιμή αυτή (void *).

Αναμονή τερματισμού νήματος

```
main()
{
    pthread_t tids[5];
    int i;

    for (i = 0; i < 5; i++)
        pthread_create(&tids[i], NULL, thrfunc, (void*) i);
    for (i = 0; i < 5; i++)
        pthread_join(tids[i], NULL);
    printf("All threads done.\n");
}

void *thrfunc(void *x)
{
    int id = (int) x;
    printf("Hi! I am thread %d\n", id);
    return (NULL);
}
```

Το cast αυτό θέλει
πολύ προσοχή!!

Αμοιβαίος αποκλεισμός - κλειδαριές

- ❖ Από τους διάφορους τρόπους για αμοιβαίο αποκλεισμό, ο συχνότερα χρησιμοποιούμενος είναι οι κλειδαριές (**locks**).
- ❖ Η κλειδαριά είναι είτε *ανοιχτή* είτε *κλειδωμένη*.
- ❖ Όταν ένα νήμα κλειδώσει την κλειδαριά, οποιοδήποτε άλλο νήμα προσπαθήσει να την κλειδώσει θα αποτύχει και θα αναγκαστεί να περιμένει.
 - Όταν το νήμα ολοκληρώσει τη δουλειά του, ξεκλειδώνει την κλειδαριά και ένα από τα νήματα που περιμένουν θα κατορθώσει να την κλειδώσει.
- ❖ Επομένως, μία κρίσιμη περιοχή του προγράμματος μπορεί να προστατευθεί (αμοιβαίος αποκλεισμός) με μία κλειδαριά:

```
...  
lock(kleidaria);  
<critical section>  
unlock(kleidaria);  
...
```

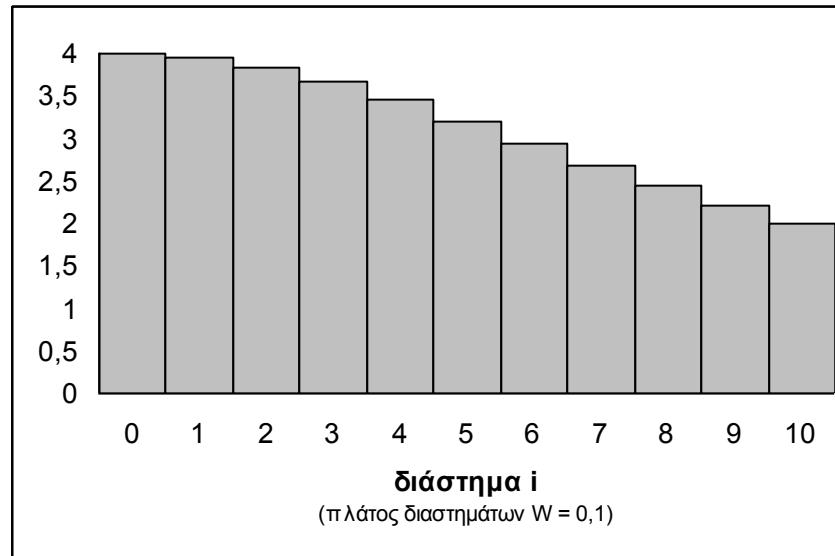
```
main() {  
    pthread_mutex_t mymutex;  
    pthread_mutex_init(&mymutex, NULL);  
    pthread_mutex_lock(&mymutex);  
    ... /* Κρίσιμη περιοχή */  
    pthread_mutex_unlock(&mymutex);  
}
```

Εξασφαλίζει
επίσης ότι έχουν
ολοκληρωθεί οι
αναφορές προς
τη μνήμη.

Υπολογισμός του $\pi = 3,14...$

❖ Αριθμητική ολοκλήρωση

$$\pi = \int_0^1 \frac{4}{1+x^2}$$

$$\approx \sum_{i=0}^{N-1} \frac{4W}{1 + [(i + \frac{1}{2})W]^2}$$

```
#define N 1000000
double pi = 0.0, W = 1.0/N;

main() {
    int i;
    for (i = 0; i < N; i++)
        pi += 4*W / (1 + (i+0.5)*(i+0.5)*W*W);
    printf("pi = %.10lf\n", pi);
}
```


Υπολογισμός του $\pi = 3,14...$ με 1 νήμα ανά επανάληψη

```
#define N 100000
double pi = 0.0, W = 1.0/N;

main() {
    int i;
    for (i = 0; i < N; i++)
        pi += 4*W / (1 + (i+0.5)*(i+0.5)*W*W);
    printf("pi = %.10lf\n", pi);
}
```

```
/* 1 νήμα ανά επανάληψη */
#define N 100000
double pi = 0.0, W = 1.0/N;
pthread_mutex_t lock = PTHREAD_MUTEX_INITIALIZER;

void *thrfunc(void *iter) {
    int i = (int) iter;
    pthread_mutex_lock(&lock);
    pi += 4*W / (1 + (i+0.5)*(i+0.5)*W*W);
    pthread_mutex_unlock(&lock);
}

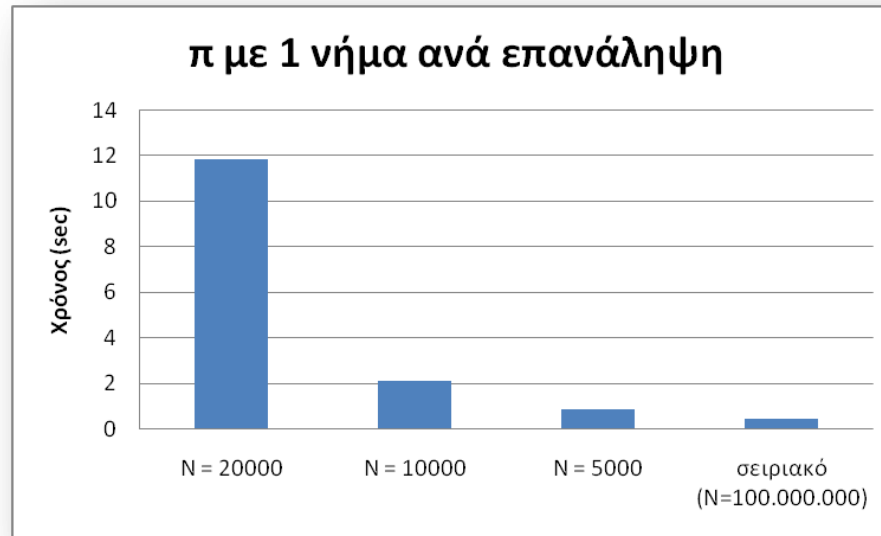
main() {
    int i;
    pthread_t tids[N];          /* Remember the tread ids */

    for (i = 0; i < N; i++)
        pthread_create(&tids[i], NULL, thrfunc, (void *) i);
    for (i = 0; i < N; i++)
        pthread_join(tids[i], NULL);
    printf("pi = %.10lf\n", pi);
}
```


Προβλήματα

- ❖ Υπερβολικά πολλά νήματα (πολλά συστήματα δεν επιτρέπουν πάνω από λίγες χιλιάδες)
 - και επομένως υπερβολικά «λεπτόκοκκος» παραλληλισμός (fine grain)
- ❖ Ακόμα και αν επιτρέπονταν τόσα πολλά νήματα, ο συναγωνισμός για την κλειδαριά είναι τεράστιος.
- ❖ Αποτέλεσμα: αργή εκτέλεση και μόνο για μη ακριβή προσέγγιση του π .

- ❖ Μάθημα: η καλύτερη τακτική είναι συνήθως να δημιουργούμε τόσα νήματα όσοι είναι και οι επεξεργαστές του συστήματος

Μοίρασμα της δουλειάς σε λίγα νήματα

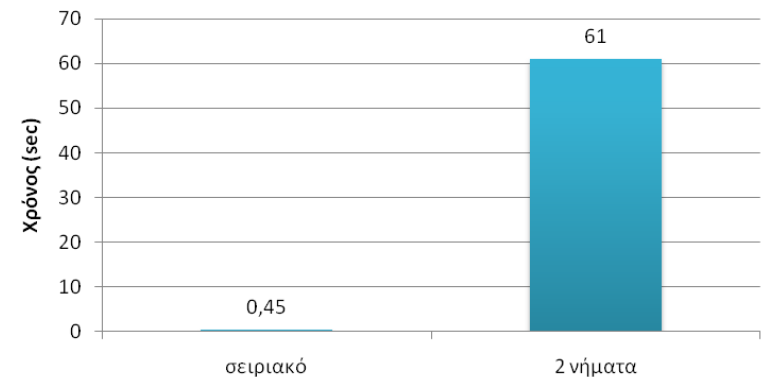
```
#define NPROCS 2          /* dual core */
#define N 10000000       /* Για ακρίβεια (ίδια με σειριακό) */
#define WORK N/NPROCS
double pi = 0.0, W = 1.0/N;
pthread_mutex_t lock = PTHREAD_MUTEX_INITIALIZER;

void *thrfunc(void *iter) {
    int i, me = (int) iter;
    for (i = me*WORK; i < (me+1)*WORK; i++) {
        pthread_mutex_lock(&lock);
        pi += 4*W / (1 + (i+0.5)*(i+0.5)*W*W);
        pthread_mutex_unlock(&lock);
    }
}

main() {
    int i;
    pthread_t tids[NPROCS];

    for (i = 0; i < NPROCS; i++) /* νήματα = # επεξεργατών */
        pthread_create(&tids[i], NULL, thrfunc, (void *) i);
    for (i = 0; i < NPROCS; i++)
        pthread_join(tids[i], NULL);
    printf("pi = %.10lf\n", pi);
}
```

dual core με 2 νήματα

Τι πάει στραβά;

Λίγα νήματα – αποφυγή συναγωνισμού

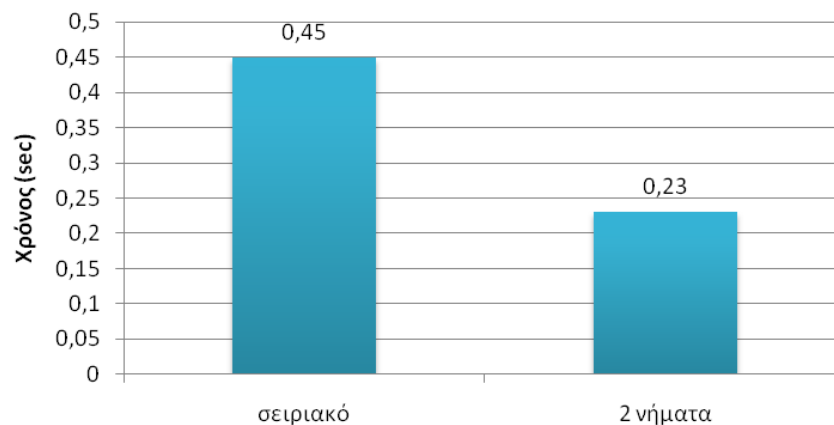
```
#define NPROCS 2          /* dual core */
#define N 10000000        /* Για ακρίβεια (ίδια με σειριακό) */
#define WORK N/NPROCS
double pi = 0.0, W = 1.0/N;
pthread_mutex_t lock = PTHREAD_MUTEX_INITIALIZER;

void *thrfunc(void *iter) {
    int i, me = (int) iter;
    double mysum = 0.0;
    for (i = me*WORK; i < (me+1)*WORK; i++)
        mysum += 4*W / (1 + (i+0.5)*(i+0.5)*W*W);
    pthread_mutex_lock(&lock);
    pi += mysum;
    pthread_mutex_unlock(&lock);
}

main() {
    int i;
    pthread_t tids[NPROCS];

    for (i = 0; i < NPROCS; i++) /* νήματα = # επεξεργατών */
        pthread_create(&tids[i], NULL, thrfunc, (void *) i);
    for (i = 0; i < NPROCS; i++)
        pthread_join(tids[i], NULL);
    printf("pi = %.10lf\n", pi);
}
```

dual core με 2 νήματα

Πίνακας επί πίνακα

```
for (i = 0; i < N; i++)  
{  
  for (j = 0; j < N; j++)  
  {  
    for (k = sum = 0; k < N; k++)  
      sum += A[i][k]*B[k][j];  
    C[i][j] = sum;  
  }  
}
```

❖ Παραλληλοποίηση:

- Ενός βρόχου (i)
 - ✧ μοίρασμα των επαναλήψεων του πρώτου for σε νήματα
 - ✧ Δεν δουλεύει καλά πάντα, π.χ. τι γίνεται αν # επεξεργαστών > N ??
- Δύο βρόχων (i και j)
 - ✧ *Checkerboard partitioning*: παραλληλοποίηση και των δύο βρόχων
 - ✧ Μπορώ εναλλακτικά να παραλληλοποιήσω τον βρόχο j και k?

Διαχωρισμός σκακιέρας

c_{00}	c_{01}		$\dots$	$c_{0(s-1)}$	c_{0s}										$\dots$	$c_{0(N-1)}$
c_{10}	c_{11}		$\dots$	$c_{1(s-1)}$	c_{1s}										$\dots$	$c_{1(N-1)}$
c_{20}	c_{21}	C_{00}	$\dots$	$c_{2(s-1)}$	c_{2s}	C_{01}				$\dots$				$C_{0(M-1)}$	$\dots$	$c_{2(N-1)}$
c_{s0}	c_{s1}		$\dots$	$c_{s(s-1)}$	c_{ss}										$\dots$	$c_{s(N-1)}$
		C_{10}				C_{11}				$\dots$				$C_{1(M-1)}$		
		$\vdots$				$\vdots$				$\vdots$				$\vdots$		
		$C_{(M-1)0}$				$C_{(M-1)1}$								$C_{(M-1)(M-1)}$		
$c_{(N-1)0}$	$c_{(N-1)1}$					$c_{(N-1)s}$				$\dots$						

Υποπίνακες
διάστασης $S \times S$

Άρα
 $M = N/S$
υποπίνακες
οριζόντια /
κάθετα:
 M^2 υποπίνακες

Διαχωρισμός σκακιέρας – αρίθμηση υποπινάκων

C_{00}	C_{01}		$C_{0(M-1)}$
C_{10}	C_{11}		$C_{1(M-1)}$
		C_{xy}	
$C_{(M-1)0}$	$C_{(M-1)1}$		$C_{(M-1)(M-1)}$

Αν τους
αριθμήσουμε
από 0 έως M^2-1 ,
ο i -οστός
υποπίνακας
είναι ο C_{xy}
όπου:

$$x = i / M$$

$$y = i \% M$$

Διαχωρισμός σκακιέρας – το πρόγραμμα

```
#define N      50      /* Πίνακας 50x50 */
#define NPROCS 25      /* Αριθμός επεξεργαστών/διεργασιών */
#define M      5       /* Η ρίζα του 25 */
#define S      N/M     /* S = N / M */
double A[N][N], B[N][N], C[N][N];

void *thrfunc(void *arg)
{
    int    i, j, k, x, y, myid = (int) arg;
    double sum = 0.0;
    x = myid / M;
    y = myid % M;
    for (i = x*S; i < (x+1)*S; i++) /* υπολογίζει τα στοιχεία του Cxy */
        for (j = y*S; j < (y+1)*S; j++)
        {
            for (k = 0; k < N; k++)
                sum += A[i][k]*B[k][j];
            C[i][j] = sum;
        };
}

main()
{
    int i;
    pthread_t tids[NPROCS];

    for (i = 0; i < NPROCS; i++)
        pthread_create(&tids[i], NULL, thrfunc, (void *) i);
    for (i = 0; i < NPROCS; i++)
        pthread_join(tids[i], NULL);
}
```

Δεν υπάρχει ανάγκη
αμοιβαίου αποκλεισμού

Embarrassingly parallel

Πίνακας επί διάνυσμα – πιο απλό?

```
float A[N][N], v[N], res[N];
```

```
for (i = 0; i < N; i++)  
{  
    res[i] = 0.0;  
    for (j = 0; j < N; j++)  
        res[i] += A[i][j]*v[j];  
}
```

- ❖ Παραλληλοποίηση του βρόχου i, μοιράζοντας τις επαναλήψεις στα νήματα

Πίνακας επί διάνυσμα – παράλληλα (I)

```
main()
{
    int i;
    pthread_t tids[NPROCS];

    for (i = 0; i < NPROCS; i++)
        pthread_create(&tids[i], NULL, thrfunc, (void *) i);
    for (i = 0; i < NPROCS; i++)
        pthread_join(tids[i], NULL);
}
```

```
#define N      8000
#define NPROCS 8
#define RPT    N/NPROCS /* "Rows Per Thread" */
double  A[N][N], v[N], res[N];

void *thrfunc(void *arg)
{
    int    i, j, myid = (int) arg;

    for (i = myid*RPT; i < (myid+1)*RPT; i++)
    {
        res[i] = 0.0;
        for (j = 0; j < N; j++)
            res[i] += A[i][j]*v[j];
    }
}
```

- ❖ Καλός κώδικας, όταν $NPROC < N$.
 - Τι γίνεται όταν, όμως, έχουμε $NPROC > N$?
- ❖ Η παραλληλοποίηση του βρόχου, τότε, δεν θα δουλεύει καλά.
 - Θα υπάρχουν διεργασίες που δεν κάνουν τίποτε!
 - παραλληλοποίηση και των δύο βρόχων (i και j) μαζί

Πίνακας επί διάνυσμα – παράλληλα (II)

```
#define N      100
#define NPROCS 200
#define RPT    N/NPROCS /* "Rows Per Thread" */
double  A[N][N], v[N], res[N];
pthread_mutex_t lock = PTHREAD_MUTEX_INITIALIZER;

void *thrfunc(void *arg)
{
    int    i, j, myid = (int) arg;
    double sum = 0.0;

    i = myid / 2;          /* Γραμμή που αναλαμβάνω */
    myhalf = (N/2)*(myid % 2); /* Οι μισές επαναλήψεις του j */
    for (j = myhalf; j < myhalf + N/2; j++)
        sum += A[i][j]*v[j];
    pthread_mutex_lock(&lock);
    res[i] += sum;
    pthread_mutex_unlock(&lock);
}
```

```
main()
{
    int i;
    pthread_t tids[NPROCS];

    for (i = 0; i < N; i++)
        res[i] = 0.0;
    for (i = 0; i < NPROCS; i++)
        pthread_create(&tids[i], NULL, thrfunc, (void *) i);
    for (i = 0; i < NPROCS; i++)
        pthread_join(tids[i], NULL);
}
```

Παράλληλη αρχικοποίηση;

Κάθε ζεύγος νημάτων να αρχικοποιεί το δικό του res[i]
Π.χ. το ζυγό νήμα (myid%2 == 0) να κάνει res[i] = 0.0.

Υπάρχει κάποιο πρόβλημα;

- ❖ Απαιτείται, πλέον, αμοιβαίος αποκλεισμός.
- ❖ Προσοχή στην αρχικοποίηση του res[].

Συγχρονισμός!

- ❖ Οι οντότητες εκτέλεσης πρέπει μερικές φορές να *συγχρονίζονται*.
 - Θα πρέπει να περιμένουν μέχρι να συμβεί κάποιο γεγονός
- ❖ Συνήθης μηχανισμός: φράγματα (***barriers***)
 - κάποιο νήμα που καλεί μία συνάρτηση φράγματος, μπλοκάρει και περιμένει όλα τα υπόλοιπα νήματα να φτάσουν στο φράγμα *πριν προχωρήσει παρακάτω*.
 - Μόλις φτάσει και το τελευταίο, «ξεμπλοκάρουν» όλα και συνεχίζουν την εκτέλεσή τους.
 - `pthread_barrier_wait()`
 - ✧ Δεν είναι μέρος του «κλασικού» στάνταρ. Αποτελεί επέκταση. Για να χρησιμοποιηθεί στα συστήματα που το υποστηρίζουν, πρέπει στον κώδικα να μπει `#define _XOPEN_SOURCE 600`

Σωστή παράλληλη αρχικοποίηση

```
#define N      100
#define NPROCS 200
#define RPT    N/NPROCS /* "Rows Per Thread" */
double  A[N][N], v[N], res[N];
pthread_mutex_t lock = PTHREAD_MUTEX_INITIALIZER;
pthread_barrier_t *bar;

void *thrfunc(void *arg)
{
    int    i, j, myid = (int) arg;
    double sum = 0.0;

    i = myid / 2;          /* Γραμμή που αναλαμβάνω */
    myhalf = (N/2)*(myid % 2); /* Οι μισές επαναλήψεις του j */
    for (j = myhalf; j < myhalf + N/2; j++)
        sum += A[i][j]*v[j];

    if (myid % 2 == 0) res[i] = 0.0;
    pthread_barrier_wait(bar);

    pthread_mutex_lock(&lock);
    res[i] += sum;
    pthread_mutex_unlock(&lock);
}
```

Όλα τα νήματα στον ίδιο barrier!

Άλλη ιδέα;

Το άρτιο νήμα να δημιουργεί το περιττό, αμέσως μετά την αρχικοποίηση (άρα => παράλληλη δημιουργία νημάτων)

Μεταβλητές συνθήκης

- ❖ Ο βασικός μηχανισμός συγχρονισμού στα νήματα Posix.
- ❖ Ένα νήμα θα περιμένει σε μια μεταβλητή συνθήκης (`pthread_cond_wait(&condition, &mutex)`) έως ότου η μεταβλητή το ενημερώσει ότι μπορεί να συνεχίσει
 - Κάποιο άλλο νήμα σηματοδοτεί τη μεταβλητή συνθήκης, επιτρέποντας άλλα νήματα να συνεχίσουν (`pthread_cond_signal(&condition)` ή `pthread_cond_broadcast(&condition)`)
 - Κάθε μεταβλητή συνθήκης, ως διαμοιραζόμενο δεδομένο, συσχετίζεται και με ένα συγκεκριμένο mutex
- ❖ Με τις μεταβλητές συνθήκης αποφεύγεται ο συνεχής έλεγχος (busy waiting) της κατάστασης των δεδομένων
 - Ένα νήμα που τροποποιεί την τιμή των δεδομένων ειδοποιεί τα ενδιαφερόμενα μέσω μιας μεταβλητής συνθήκης

- ❖ Υπάρχει κάποια συνθήκη ή κάποιο γεγονός που θέλουμε να ελέγξουμε (έστω π.χ. εάν $\text{count} \geq N$).
 - Απαιτείται μία condition variable (cond) και μια κλειδαριά (mut)
- ❖ Ο έλεγχος του γεγονότος γίνεται μόνο αφού πρώτα το νήμα κλειδώσει το mut.
 - Αν το γεγονός/συνθήκη ισχύει (π.χ. $\text{count} \geq N$) τότε
 - ✧ Το νήμα ξεκλειδώνει το mut και
 - ✧ Συνεχίζει την εκτέλεσή του
- ❖ Αν το γεγονός/συνθήκη δεν ισχύει τότε
 - Το νήμα αναστέλλεται καλώντας την `pthread_cond_wait(&cond,&mut)`
 - ✧ το mut ξεκλειδώνεται αυτόματα από το σύστημα
- ❖ Κάποιο άλλο νήμα θα καλέσει την `pthread_cond_signal(&cond)` όταν η συνθήκη γίνει αληθής
 - Το πρώτο νήμα ξυπνάει από την αναμονή έχοντας το mutex αυτόματα κλειδωμένο και εκτελεί τη δουλειά του
 - Το νήμα ξεκλειδώνει το mutex όταν έχει ολοκληρώσει

Παραδείγματα

Threads 0,1,...,N-1

```
for(...)
{
    -----
    pthread_mutex_lock(&mut);
    count++;
    if (count== N){
        /* Wake-up thread N */
        pthread_cond_signal(&cond);
    }
    pthread_mutex_unlock(&mut);
    -----
    //Do work
}
```

Thread N

```
-----
pthread_mutex_lock(&mut);
while(count<N) {
    pthread_cond_wait(&cond,
                     &mut);
}
pthread_mutex_unlock(&mut);
-----
//Do work
```

Thread 0

```
for(...)
{
    -----
    pthread_mutex_lock(&mut);
    count++;
    if (count== N){
        /* Wake-up threads 1..N */
        pthread_cond_broadcast(&cond);
    }
    pthread_mutex_unlock(&mut);
    -----
    //Do work
}
```

Thread 1,2,...,N

```
-----
pthread_mutex_lock(&mut);
while(count<N) {
    pthread_cond_wait(&cond,
                     &mut);
}
pthread_mutex_unlock(&mut);
-----
//Do work
```


Ορθός τρόπος χρήσης

```
/* THREAD A
 * Wait for the flag to become TRUE
 */
pthread_mutex_lock(&lock);
while (flag == FALSE)
    pthread_cond_wait(&condvar, &lock);
pthread_mutex_unlock(&lock);
```

```
/* THREAD B
 */
if (something_happens)
{
    pthread_mutex_lock(&lock);
    flag = TRUE;
    pthread_cond_signal(&condvar);
    pthread_mutex_unlock(&lock);
}
```

❖ Γιατί η κλειδαριά;

- Διότι το `pthread_cond_signal()` είναι memoryless: αν ένα *signal* σταλεί αλλά δεν υπάρχει κάποιο νήμα που κάνει `wait()`, τότε το σήμα χάνεται.
 - ❖ Αν αμέσως μετά το `while` και πριν προλάβει να κάνει `wait()`, το νήμα B κάνει `signal()`, τότε το σήμα θα χαθεί και το νήμα A θα περιμένει για πάντα.

❖ Γιατί το `while`;

- Διότι μπορεί μετά το `flag = TRUE` να ξύπνησε το νήμα A, αλλά να πρόλαβε ένα άλλο νήμα να το έκανε πάλι `FALSE`. Επίσης μπορεί μερικές φορές κάποιο νήμα να ξυπνήσει από το `wait()` απρόσμενα,
 - ❖ οπότε πριν προχωρήσει θα πρέπει να ξαναελέγξει αν όντως το `flag` είναι `TRUE`.

Δυναμική συμπεριφορά

- ❖ Η μέχρι τώρα διάσπαση σε «εργασίες» ήταν *στατική* δηλαδή είχαμε προκαθορίσει *ακριβώς* τι θα εκτελέσει το κάθε νήμα.
 - π.χ. στο π, ή ο διαχωρισμός σκακιέρας στον πολ/μο πινάκων
- ❖ Ως γνώμονα είχαμε την *ισοκατανομή φόρτου* ώστε όλα τα νήματα να εκτελέσουν παρόμοιο έργο και άρα να δουλέψουν για ίδιο χρονικό διάστημα (που είναι το ιδανικό).
- ❖ Τι γίνεται όμως αν κάποιοι επεξεργαστές
 - Είναι πιο αργοί από τους άλλους ή
 - Για το συγκεκριμένο διάστημα είναι περισσότερο φορτωμένοι από τους άλλους (διότι π.χ. εκτελούν και κάποια άλλη εφαρμογή)
- ❖ Σε αυτή την περίπτωση, η ισόποση διαμοίραση των εργασιών *ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΟΤΙ ΚΑΛΥΤΕΡΟ!*

Αυτοδρομολόγηση (self-scheduling)

- ❖ Εφαρμόζετε σε αυτές τις περιπτώσεις.
- ❖ Δυναμικά (δηλαδή κατά την ώρα της εκτέλεσης), τα πιο «αργά» νήματα θα εκτελέσουν λιγότερο έργο.
- ❖ Πώς;
 - Δεν προκαθορίζουμε τι θα εκτελέσει το κάθε νήμα
 - Αφήνουμε κάθε νήμα να ζητάει δουλειά να κάνει
 - Όσο πιο γρήγορα τελειώσει μία δουλειά, τόσες περισσότερες δουλειές θα πάρει να εκτελέσει

```
while (there-are-things-to-do)
{
    Work = get-the-next-work()
    execute(Work);
}
```


Αυτοδρομολόγηση – κώδικας

- ❖ Έστω ότι κάπως έχουμε χωρίσει τη δουλειά σε NUMWORKS εργασίες, από 0 έως NUMWORKS – 1.
- ❖ Έστω ότι η i-οστή εργασία εκτελείται ως execute(i)

```
#define NUMWORKS 100
int workid;
pthread_mutex_t worklock = PTHREAD_MUTEX_INITIALIZER;

void *thrfunc(void *arg)
{
    int t;

    while (1) {    /* Για πάντα */
        pthread_mutex_lock(&worklock);
        t = workid++;
        pthread_mutex_unlock(&worklock);
        if (t >= NUMWORKS)
            break;
        execute(t);
    }
}
```


Παράδειγμα: υπολογισμός του π με αυτοδρομο/ση

```
int workid;
pthread_mutex_t worklock = PTHREAD_MUTEX_INITIALIZER;

void *thrfunc(void *arg)
{
    int t;

    while (1) { /* Για πάντα */
        pthread_mutex_lock(&worklock);
        t = workid++;
        pthread_mutex_unlock(&worklock);
        if (t >= NUMWORKS)
            break;
        execute(t);
    }
}
```

```
#define N 10000000 /* Για ακρίβεια (ίδια με σειριακό) */
#define NUMWORKS 10000
#define WORK N/NUMWORKS /* Πόσες επαναλήψεις η κάθε εργασία */
double pi = 0.0, W = 1.0/N;
pthread_mutex_t lock = PTHREAD_MUTEX_INITIALIZER;

void execute(int iter) {
    int i;
    double mysum = 0.0;
    for (i = iter*WORK; i < (iter+1)*WORK; i++)
        mysum += 4*W / (1 + (i+0.5)*(i+0.5)*W*W);
    pthread_mutex_lock(&lock);
    pi += mysum;
    pthread_mutex_unlock(&lock);
}
```


Παράδειγμα: checkerboard + αυτοδρομολόγηση

```
int workid;
pthread_mutex_t worklock = PTHREAD_MUTEX_INITIALIZER;

void *thrfunc(void *arg)
{
    int t;

    while (1) { /* Για πάντα */
        pthread_mutex_lock(&worklock);
        t = workid++;
        pthread_mutex_unlock(&worklock);
        if (t >= NUMWORKS)
            break;
        execute(t);
    }
}
```

```
#define N 10000      /* μέγεθος πίνακα */
#define M 100       /* 100 x 100 υποπίνακες */
#define S N/M       /* Μέγεθος υποπίνακα */
#define NUMWORKS M*M /* τόσος υποπίνακες */

void execute(int wid) {
    int i, j, k, x, y;
    double sum = 0.0;

    x = wid / M;
    y = wid % M;
    for (i = x*S; i < (x+1)*S; i++) /* τα στοιχεία του Cxy */
        for (j = y*S; j < (y+1)*S; j++)
        {
            for (k = 0; k < N; k++)
                sum += A[i][k]*B[k][j];
            C[i][j] = sum;
        };
}
```


Δύο ακόμα θέματα με τα νήματα

- ❖ Πώς μπορώ να εξασφαλίσω ότι κάτι θα γίνει από μόνο ένα νήμα;
 - Π.χ. Έχουν ήδη δημιουργηθεί τα νήματα και θέλω να αρχικοποιήσω μία κοινή μεταβλητή.
- ❖ Πώς μπορώ να έχω ιδιωτικές global μεταβλητές στα νήματα;
 - Π.χ. Θέλω να έχω μία μεταβλητή global ώστε να μην την περνάω από συνάρτηση σε συνάρτηση, αλλά δεν θέλω να είναι κοινή μεταξύ των νημάτων.
 - “thread local storage” - TLS

pthread_once: Εκτέλεση μιας φοράς

```
pthread_once_t once_block = PTHREAD_ONCE_INIT
pthread_mutex_t mutex;

/* It is guaranteed that this will be called only once */
void routine(void) {
    pthread_mutex_init(&mutex, NULL);
}

/* Thread */
void *threadfunc(void *arg) {
    pthread_once(&once_block, routine);    /* Κλήση ρουτίνας */
    ...
}

int main() {
    pthread_create(&t, NULL, threadfunc, NULL); /* Νέο νήμα */
    pthread_once(&once_block, routine);    /* Κλήση ρουτίνας */
    ...
}
```


pthread specifics: Ιδιωτικά (Καθολικά) Δεδομένα Νημάτων

- ❖ Τρόπος 1^{ος} (εύκολος, γρήγορος, όμως δουλεύει μόνο με ορισμένους compilers και μόνο σε συγκεκριμένα λειτουργικά συστήματα κλπ)

```
__thread int x; /* Global, but each thread has its own copy of the variable */
```

- ❖ Τρόπος 2^{ος} (POSIX, portable): thread-specifics

```
pthread_key_t key;

main() {
    ...
    pthread_key_create(&key, NULL); /* Initialize the key -- should be done once! */
    pthread_create(&t, NULL, thread_routine, ...);
}

void *thread_routine(void *) {
    long *value;

    mydata = malloc(sizeof(long)); /* Allocate space */
    *mydata = ...;
    pthread_setspecific(key, value); /* Store *my* data at this key */
    ...
    mydata = pthread_getspecific(key); /* Get *my* data */
}
```

